

KVALITETSDEKLARATION

RV0402

Kriminalvård – fängelse och häkte

Ämnesområde
Rättsväsende

Statistikområde
Kriminalvård

Produktkod
RV0402

Referenstid
2023 (Kriminalvårdens anstaltsverksamhet samt medelbeläggning)
1 oktober 2023 (Kriminalvårdens anstaltsverksamhet)

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler	4
1.2.3 Statistiska mått	6
1.2.4 Redovisningsgrupper	6
1.2.5 Referenstider	7
2 Tillförlitlighet	7
2.1 Tillförlitlighet totalt	7
2.2 Osäkerhetskällor	7
2.2.1 Urval	7
2.2.2 Ramtäckning	7
2.2.3 Mätning	7
2.2.4 Bortfall	7
2.2.5 Bearbetning	8
2.2.6 Modellantaganden	8
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	8
3 Aktualitet och punktlighet	8
3.1 Framställningstid	8
3.2 Frekvens	9
3.3 Punktlighet	9
4 Tillgänglighet och tydlighet	9
4.1 Tillgång till statistiken	9
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	9
4.3 Presentation	9
4.4 Dokumentation	9
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	9
5.1 Jämförbarhet över tid	9
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	14
5.3 Sam användbarhet i övrigt	15
5.4 Numerisk överensstämmelse	15
Allmänna uppgifter	15
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	15
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	15
C Bevarande och gallring	15
D Uppgiftsskyldighet	15
E EU-reglering och internationell rapportering	15
F Historik	15
G Kontaktuppgifter	16

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Statistikens syfte är att ge en bild av nivå, struktur och utvecklingen av kriminalvårdens verksamhet, avseende antalet intagna i fängelse och häkte och de påföljder som verkställs inom Kriminalvården.

Ändamålet med statistiken är att tillhandahålla ett statistiskt underlag av Kriminalvårdens verksamhet, som kan användas som underlag för insyn i samt granskning och uppföljning av Kriminalvårdens verksamheter, respektive tillhandahålla underlag för utredningsverksamhet och forskning.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Statistikens huvudanvändare är: Justitiedepartementet; Riksrevisionen; Statskontoret och Riksdagens utredningstjänst; statliga myndigheter främst inom rättsväsendet; utbildningsväsendet; Eurostat, FN och andra internationella organ; samt massmedier och allmänheten.

Statistiken används i huvudsak som underlag för forskning och utredning, granskning, uppföljning, analys och planering, samt för allmän information. Vidare används statistiken för rapportering på internationell nivå bland annat till Eurostat och FN.

I de fall användarna önskar statistik som är så detaljerad att den skulle riskera att röja enskilda individer kan den publicerade statistiken inte tillgodosä användarnas behov.

1.2 Statistikens innehåll

Målstorheterna för kriminalvårdsstatistiken är på en övergripande nivå av fyra slag:

- Antals- och andelsuppgifter avseende personer och händelser inom Kriminalvårdens anstaltsverksamhet under referensåret.
- Antals- och andelsuppgifter avseende personer och händelser inom Kriminalvårdens anstaltsverksamhet den 1 oktober under referensåret.
- Platser och beläggningsgrad på anstalt och i häkte under referensåret.
- Antalsuppgifter för inskrivna i häkte som ett genomsnitt under referensåret.

1.2.1 Objekt och population

Följande målpopulationer och målobjekt ingår i 2023 års kriminalvårdsstatistik:

- Målpopulationerna för statistiken över anstaltsverksamhet under referensåret är *påbörjade fängelseverkställigheter, avslutade fängelseverkställigheter, planerade permissioner samt avvikelser från anstalt.*
- Målpopulationerna för statistiken över anstaltsverksamhet den 1 oktober under referensåret är *pågående fängelseverkställigheter och personer som avtjänar fängelsepåföljd.*

- Målpopulationerna för statistiken över platser och beläggning på anstalt och i häkte under referensåret är *antalet tillgängliga platser, antalet beslutade ordinarie platser, antal platser som upptas av klienter samt beläggning*.
- Målpopulationen för statistiken över antal inskrivna i häkte under referensåret är klienter som har en aktiv inskrivning på något av Kriminalvårdens häkten.

1.2.2 Variabler

De huvudsakliga målvariablerna är:

- Kön
- Orsak till inskrivning i häkte
- Anledning till avslutad fängelseverkställighet
- Huvudbrott
- Ålder
- Tidigare kriminalvårdspåföljd
- Strafftid
- Form för avtjänande av fängelsepåföljd
- Anstaltens säkerhetsklass
- Utfall av planerade permissioner
- Typ av avvikelse
- Överflyttade från annat land
- Medborgarskap

Motsvarande observationsvariabler definieras utifrån uppgifter från KVR.

Kön är en egen variabel i KVR. Variabeln är alltså inte härledd och uppgifter om kön finns alltid i kriminalvårdsstatistiken.

Orsak till inskrivning i häkte i genomsnitt redovisas för kategorier *gripna/anhållna, häktade (därav föremål för rättspsykiatrisk undersökning), verkställighetsfall, Utlänningslag* och *övriga inskrivna*. *Verkställighetsfall* avser verkställbar dom, inställda/införpassade efter rymning från anstalt, inställda/införpassade för straffavtjänande, omplacerade samt avskilda från anstalt. *Utlänningslag* avser personer tagna i förvar enligt utlänningslag (2005:716). *Övriga inskrivna* avser bland annat omhändertagna enligt lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM).

Anledning till avslutad fängelseverkställighet redovisas med kategorier *frigivits (villkorligt frigivna, helt verkställt)* och *avslutad av annan anledning (verkställigheten överflyttad till annat land, avliden, frigiven i väntan på laga kraft/högre rättsavgörande, annan anledning)*. Att någon avslutar en fängelseverkställighet innebär att personen frigges, men inte nödvändigtvis att kriminalvårdspåföljden är avslutad. I många fall övergår ansvaret till frivården. Avslut på grund av nådebeslut, preskriberad påföljd eller andra ovanliga ärenden redovisas under kategorin *annan anledning*.

Huvudbrott är det brott med högst vikt i en dom som leder till verkställighet inom anstalt eller frivård. Vikterna beräknas utifrån brottets straffskala och uppdateras kontinuerligt. Vikten för varje brott bestäms till den vikt som gällde vid tidpunkten då brottet begicks. Vid flera domar i samma verkställig-

het är huvudbrottet det brott med högst vikt bland samtliga domar. Huvudbrottet beräknas i statistiken efter redovisad tidpunkt, d.v.s. vid påbörjad fängelseverkställighet respektive pågående fängelseverkställighet per den 1 oktober. Det redovisade huvudbrottet kan således skifta mellan statistiken över påbörjade fängelseverkställigheter och statistiken över pågående fängelseverkställigheter den 1 oktober.

Ålder beräknas i statistiken efter redovisad tidpunkt, d.v.s. ålder vid påbörjad fängelseverkställighet ålder vid påbörjad skyddstillsyn eller ålder den 1 oktober. Den redovisade åldern för en person kan alltså skifta mellan statistiken över påbörjad fängelseverkställighet respektive statistiken över pågående fängelseverkställighet den 1 oktober.

Tidigare kriminalvårdspåföljd mäts vid påbörjad fängelseverkställighet. Med kriminalvårdspåföljd avses fängelse (på anstalt eller genom IÖV) och skyddstillsyn.

- Personer som inte har påbörjat någon kriminalvårdspåföljd inom de fem senaste åren före aktuell påbörjad fängelseverkställighet på anstalt redovisas som *ingen påföljd*.
- Personer som har påbörjat skyddstillsyn – men inte någon frihetsberövande kriminalvårdspåföljd – inom de fem senaste åren före intagningen på anstalt redovisas som *endast frivård*.
- Personer som har påbörjat fängelsepåföljd på anstalt eller genom intensivövervakning med elektronisk kontroll, IÖV, inom de fem senaste åren före aktuell påbörjad fängelseverkställighet redovisas som *frihetsberövande*. I kategorin *frihetsberövande* ingår även personer som påbörjat verkställighet av en dom med skyddstillsyn jämte fängelse (28:3-dom) inom de fem senaste åren före intagningen på anstalt.

Strafftid beräknas i statistiken som utdömd strafftid plus förverkad tid. Tillgodoräknad tid ingår inte. Vidare beräknas strafftiden efter redovisad tidpunkt, d.v.s. vid påbörjad fängelseverkställighet eller per den 1 oktober. Den redovisade strafftiden kan alltså skifta mellan statistiken över påbörjad fängelseverkställighet och statistiken över pågående fängelseverkställighet den 1 oktober.

Anstaltens säkerhetsklass redovisas i statistiken med kategorier säkerhetsklass 1–3. Från och med år 2012 gäller säkerhetsklasserna 1–3 på Kriminalvårdens anstalter och dessa kategorier ersätter därmed de tidigare kategorierna öppen anstalt och sluten anstalt. Anstalt med säkerhetsklass 1 och 2 motsvarar kategorin sluten anstalt, och anstalt med säkerhetsklass 3 motsvarar öppen anstalt.

Permission från anstalt redovisas i statistiken med kategorier *Planerade permissioner därav genomförd utan anmärkning*, *genomförd med anmärkning*, *ej genomförda* respektive *avbrutna*.

Typ av avvikelser från anstalt redovisas i statistiken med kategorier *rymning direkt från anstalt* och *övrig avvikelser*.

Medborgarskap redovisas i statistiken för påbörjade fängelseverkställigheter respektive för personer med pågående fängelseverkställighet den 1 oktober

som person *utan svenskt medborgarskap*. I det fall en person har fler medborgarskap, varav ett är svenskt, anges svenskt medborgarskap.

1.2.3 Statistiska mått

I statistiken används de statistiska måtten *total* (antal/andel) och *medelvärde*. Medelvärde används för att beräkna medelbeläggningen på anstalt och häkte samt genomsnittligt antal inskrivna i häkte.

Medelbeläggningen avser den genomsnittliga beläggningen på anstalt under referensåret. Beläggningen beräknas genom att antalet platser beräknas för en specifik platstyp (vanligtvis ordinarie platstyp). Platser avser de platser som finns beslutade av myndigheter och är tillgängliga. Därefter beräknas hur många av motsvarande platstyp som är upptagna (belagda). Beläggningen på anstalt mäts dagligen klockan 00.00. Skillnaden mot tidigare beläggningssstatistik är att beläggning på avskildhetsplatser och transportplatser inte räknas med. Detta leder till att medelbeläggningen enligt den nya redovisningen är något lägre jämfört med den tidigare redovisningen. Detta beskrivs i stycket "jämförbarhet över tid".

Beräkning av medelbeläggning:

Medelbeläggning = Beläggning/antalet dagar i perioden (exempelvis 365 dagar vid årlig statistik).

1.2.4 Redovisningsgrupper

Kriminalvårdsstatistiken redovisas efter följande redovisningsgrupper:

Inskrivna i häkte indelas efter *kön* och *orsak till inskrivning i häkte* i genomsnitt under referensåret.

Påbörjade fängelseverkställigheter indelas efter *kön*, *huvudbrott*, *ålder*, *typ av tidigare kriminalvårdspåföljd*, *strafftid* och *medborgarskap*.

Personer med pågående fängelseverkställighet indelas efter *kön*, *huvudbrott*, *ålder*, *strafftid* och *medborgarskap*.

Personer som avtjänar fängelsestraff indelas efter *kön* och *form för avtjänande av fängelsepåföljd*.

Avslutade fängelseverkställigheter indelas efter *kön* och *typ av avgång från anstalt*.

Planerade permissioner indelas efter *kön* och *säkerhetsklass*.

Utfall av permissioner indelas efter *säkerhetsklass* och *typ av utfall av planerad permission*.

Avvikelse indelas efter *säkerhetsklass* och *typ av avvikelse*.

Medelbeläggning på anstalt och i häkte indelas efter *Fasta platser* och *antalet platser totalt*. Medelbeläggningen på anstalt indelas även efter *kön*.

1.2.5 Referenstider

För merparten av statistiken avseende Kriminalvårdens anstaltsverksamhet samt statistik över medelbeläggning på anstalt är referensperioden kalenderåret 2023.

Viss statistik rörande Kriminalvårdens anstaltsverksamhet redovisas också efter referenstidpunkten den 1 oktober.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Kriminalvårdsstatistiken är en totalundersökning. Statistiken bygger på uppgifter som har registrerats i Kriminalvårdsregistret (KVR).

Tillförlitligheten är beroende av att uppgifterna som levereras till Brå är riktiga. Uppgifterna som kommer till Brå från Kriminalvården är aggregerade, vilket försvårar kontrollen av uppgifternas kvalitet. Kriminalvården gör dock egna kvalitetskontroller innan de aggregerade uppgifterna levereras till Brå och kvaliteten i uppgifterna bedöms vara god.

Sammantaget är alltså bedömningen att de redovisade statistikvärdena skattar sina målstorheter väl.

2.2 Osäkerhetskällor

En källa till osäkerhet är att brister i registreringen kan leda till att kriminalvårdsstatistiken inte exakt speglar Kriminalvårdens verksamhet. Ytterligare en osäkerhetskälla är de bearbetningsfel som kan uppstå i samband med bearbetning av underlaget.

2.2.1 Urval

Kriminalvårdsstatistiken är totalräknad och därmed inte behäftad med urvalsosäkerhet.

2.2.2 Ramtäckning

Rampopulationerna för kriminalvårdsstatistiken är registrerade verkställigheter i KVR. Under- och övertäckning kan alltså uppstå på grund av brister i registreringen.

Mot bakgrund av att KVR är ett administrativt system inom Kriminalvårdens verksamhet kan täckningsbristerna dock antas vara små i fråga om både över- och undertäckning.

2.2.3 Mätning

Kriminalvårdsstatistiken framställs av Kriminalvården. Kriminalvården hämtar uppgifter från Kriminalvårdsregistret (KVR). Eftersom registreringen i KVR sköts av personer som arbetar inom Kriminalvården kan man anta att mätfelen är små.

2.2.4 Bortfall

Uppgifter till kriminalvårdsstatistiken hämtas från Kriminalvårdsregistret (KVR). Objektsbortfallet bedöms vara litet och dess påverkan på statistikens tillförlitlighet antas vara marginell.

2.2.5 Bearbetning

Kriminalvårdsstatistiken framställs av Kriminalvården. Kriminalvården hämtar uppgifter från Kriminalvårdsregistret (KVR). Innan uppgifterna används för statistikproduktion kontrollerar Kriminalvården uppgifternas kvalitet utifrån ett testprotokoll och genomför vissa manuella kompletteringar.

Därefter skickas uppgifterna till Brå. Även hos Brå görs rimlighets- och summeringskontroller innan uppgifterna sammanställs i statistiktabeller.

Det har inte genomförts några studier över eventuella bearbetningsfel i kriminalvårdsstatistiken, men nedan listas kända bearbetningsfel som påverkar statistikens tillförlitlighet.

2.2.6 Modellantaganden

Huvudbrott

Huvudbrott är det brott med högst vikt i en dom som leder till verkställighet inom anstalt eller frivård. Vikterna beräknas utifrån brottets straffskala och uppdateras kontinuerligt. Vikten för varje brott bestäms till den vikt som gällde vid tidpunkten då brottet begicks. Vid flera domar i samma verkställighet är huvudbrottet det brott med högst vikt bland samtliga domar. Om flera domar i samma verkställighet har samma brottsvikt så slumpas huvudbrottet.

Modellantagandet har viss påverkan på statistiken eftersom det vid flera brott i en och samma verkställighet endast är det grövsta brottet som redovisas. Lindrigare brott tenderar således att underskattas i redovisningen av huvudbrott i statistiken.

Strafftid

Strafftid beräknas i statistiken som utdömd strafftid plus förverkad tid. Tillgodoräknad tid ingår inte i beräkningen.

Statistikens tillförlitlighet påverkas i viss utsträckning av modellantagandet eftersom det vid flera domar i en verkställighet inte är den utdömda strafftiden som redovisas, men i stället den faktiska tid som avtjänas inom ramen för verkställigheten.

Medborgarskap

I det fall en person har fler medborgarskap, varav ett är svenskt, redovisas svenskt medborgarskap i statistiken.

Modellantagandet påverkar således statistikens tillförlitlighet i det avseendet att personer med både svenskt och utländskt medborgarskap, redovisas utifrån det svenska medborgarskapet i statistiken.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Ingen preliminär kriminalvårdsstatistik tas fram.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Framställningstiden för kriminalvårdsstatistiken är cirka fem månader efter referensperiodens utgång.

3.2 Frekvens

Den officiella kriminalvårdsstatistiken redovisas årligen och avser ett kalenderår. Kriminalvården tar fram och rapporterar aggregerade uppgifter till Brå en gång om året.

3.3 Punktlighet

Statistiken för 2023 publicerades som planerat den 30 maj 2024.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Kriminalvårdsstatistiken publiceras på Brås webbplats, www.bra.se.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Grundmaterialet som Brå använder för kriminalvårdsstatistiken utgörs av aggregerade uppgifter från Kriminalvården. Brå har alltså inte möjlighet att ta fram annan kriminalvårdsstatistik än den som publiceras på webbplatsen. För att få mer detaljerad information om beräkningar av statistiken hänvisas till Kriminalvårdens statistiksektion.

4.3 Presentation

Kriminalvårdsstatistiken publiceras i form av tabeller, text och diagram.

4.4 Dokumentation

Dokumentation om kriminalvårdsstatistiken finns i Brås och Kriminalvårdens informationsutbytesöverenskommelse avseende kriminalvårdsstatistiken.

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Nedan följer en sammanställning av olika systemtekniska, metodologiska och lagstiftningsrelaterade förändringar samt andra eventuella förändringar som i olika utsträckning har påverkat statistikens tillförlitlighet och jämförbarhet över tid.

Förändringar år 2023

Ändringar i tabeller:

Tabell 7

Ny rad inlagd för redovisning av gärningar beskrivna i Brottsbalken kapitel 19, om brott mot Sveriges säkerhet.

Förändringar år 2022

Ny frivårdsstatistik

Ny frivårdsstatistik publiceras 2022. Det första året med den nya redovisningen är 2012. Statistiken redovisas i en egen rapport *Kriminalvård-Frivård*.

Ändringar i tabeller:

Tabell över platser och beläggning

Vid redovisning för 2022 infördes för anstaltsstatistiken nya rader för *kvinnor* respektive *män*.

Tabell 1

Vid redovisningen för 2022 korrigerades siffrorna för kategorin häktade och föremål för rättspsykiatrisk undersökning för åren 2018–2021.

Vid redovisningen för 2022 ändrades populationen i tabellen från *antalet inskrivna i häkte den 1 oktober* till *genomsnittligt antal inskrivna i häkte* under referensåret. Retroaktiva beräkningar av tabellen har genomförts för åren 2017–2021. I samband med ändring av population gjordes även en översyn av beräkningsgrunderna för statistiken. Denna översyn visade att tidigare års beräkningar i vissa fall har överskattat antalet intagna med omkring 1–3 klienter per år. Detta har korrigerats i statistiken för data från 2017 till 2021.

Förändringar år 2021

Ändringar i tabeller:

Tabell 2

Medelbeläggning i anstalt togs 2021 bort ur tabell 2 och redovisas separat i rapporten *Kriminalvård-Fängelse och häkte*.

Förändringar år 2020

Begreppsändringar i statistiken

I samband med produktion för 2020 har Kriminalvården och Brå genomfört vissa namnändringar av begrepp. Måtten intagna på anstalt, inskrivna på anstalt och avgångar på anstalt har därmed bytt namn enligt följande:

- *Intagna på anstalt* har bytt namn till *påbörjade fängelseverkställigheter*.
- *Inskrivna på anstalt* har bytt namn till *pågående fängelseverkställigheter*.
- *Avgångar från anstalt* har bytt namn till *avslutade fängelseverkställigheter*.

I och med namnändringen införs även begreppet *fängelseverkställighet* med definitionen: En eller flera fängelsepåföljder som verkställs genom att den dömda avtjänar sitt straff på anstalt eller i häkte.

Covid-19-pandemins påverkan på kriminalvårdsstatistiken

Covid-19-pandemin påverkade Kriminalvårdens verksamhet. Framför allt var det rutiner i anslutning till permissioner och frivårdspåföljder som påverkades.

Ändringar i tabeller:

Tabell 2

Kriminalvården har under 2020 tagit fram en ny beräkningsmetod för medelbeläggning och beläggningsgrad. Den nuvarande beräkningen har använts för att räkna om medelbeläggningstalen för åren 2018–2019. Från att tidigare ha beräknat medelbeläggningen utifrån samtliga belagda *ordinarie platstyper* + platstypen *avskildhetsplatser* + platstypen *transportplatser* räknas nu enbart beläggning på *ordinarie platstyper*.

Förändringar år 2019

Ändringar i tabeller:

Tabell 2

Vid redovisningen för 2019 av *avslutad fängelseverkställighet, annan anledning* infördes statistik kategorin "*Frigiven i avvaktan på laga kraft/högre rätts avgörande*". Här hamnar personer som släpps från anstalt vid till exempel nöjdförklaring men innan domen har vunnit laga kraft i alla delar.

Bortfallande av påföljd har tagits bort som avgångshändelse ur kategorin *avslutad fängelseverkställighet "annan anledning"*. En retroaktiv korrigerings har gjorts för åren 2015–2019.

Tabell 8

Det tidigare begreppet "*Utländsk medborgare*" till "*Utan svenskt medborgarskap*" från och med 2019. Urvalet är detsamma som tidigare.

Tabell 12

Det tidigare begreppet "*Utländsk medborgare*" till "*Utan svenskt medborgarskap*" från och med 2019. Urvalet är detsamma som tidigare.

Förändringar år 2018

Ändringar i tabeller:

Tabell 13

I samband med produktionen av 2018 års statistik ändrades namnet på variabeln *Typ av anstalt* till *Anstaltens säkerhetsklass* med kategorier *säkerhetsklass 1, 2 och 3*. Vid jämförelse med tidigare år gäller att anstalt med säkerhetsklass 1 och 2 motsvarar kategorin slutna anstalt, och säkerhetsklass 3 motsvarar kategorin öppna anstalt.

Tabell 14

I samband med produktionen av 2018 års statistik ändrades namnet på variabeln *Typ av anstalt* till *Anstaltens säkerhetsklass* med kategorier *säkerhetsklass 1, 2 och 3*. Vid jämförelse med tidigare år gäller att anstalt med säkerhetsklass 1 och 2 motsvarar kategorin slutna anstalt, och säkerhetsklass 3 motsvarar kategorin öppna anstalt.

Förändringar år 2017

Ändringar i tabeller:

Tabell 2

I väntan på en ny definition av medelbeläggning redovisas en skattning utifrån den definition som gällde före 2017. De skattade medelvärdena redovisas i tabeller för åren 2017 och framåt.

Tabell 13

Sedan 2017 redovisas permissioner i statistiken utifrån de *planerade permissionernas utfall för referensåret*. Skillnaden mellan definitionerna beviljade och planerade permissioner är liten och består i att den nya definitionen inte innehåller de beviljade permissioner som inte hunnit få något utfall. Samtidigt ändrades definitionen avseende misskötta permissioner till planerade permissioner genomförda med anmärkning.

Förändringar år 2016

Ändringar i tabeller:

Tabell 2

2016 korrigerades vissa värden för åren 2011–2013 avseende *avgångar* (för kategorierna *Avgått under året*, *Frigivits*, *Villkorligt frigivna* respektive *Helt verkställt*).

Förändringar år 2015

Ändringar i tabeller:

Tabell 5

Vid redovisningen för 2015 gjordes förändringar i variabeln *tidigare kriminalvårdspåföljd* med tre ömsesidigt uteslutande kategorier: *ingen påföljd*, *endast frivård* samt *frihetsberövande*. Variabeln har även ändrats från att avse enbart verkställigheter som *pågått* de fem åren innan nuvarande verkställighet till att avse samtliga som *påbörjats*. Brå har korrigerat tidigare publicerade statistikvärden för åren 2004–2014.

Tabell 14

I juni 2015 korrigerades uppgifterna rörande antalet rymningar från slutan stalt för åren 2007, 2008 och 2009. Totalsummorna för dessa år kan vara något under- eller överskattade.

Förändringar år 2014

Förändring av åldersgrupper i statistiken

I 2014 års statistik har åldersgrupperna 15–17 år och 18–20 år sammanslagits till en åldersgrupp (15–20 år) för att undvika redovisning av små tal.

Förändringar år 2013

Ändringar i tabeller:

Tabell 2

Sedan 2013 redovisas tabellen uppdelade efter kön.

Tabell 13

Sedan 2013 redovisas tabellen uppdelade efter kön.

Förändringar år 2011

Ändringar i tabeller:

Tabell 13

I och med att fängelselagen trädde i kraft 1 april 2011 ändrades regelsystemet för permissioner. Jämförelse av statistik över permissioner innan år 2011 gentemot senare års uppgifter bör därför göras med viss försiktighet.

Förändringar år 2007

Lagändring angående utslussning

Den 1 januari 2007 trädde nya regler i kraft om utslussning från anstalt. Reglerna innebär att det från detta datum finns fyra särskilda utslussningsåtgärder.

Förändringar år 2005

Försök med utökad möjlighet till intensivövervakning (fotboja)

Den 1 april 2005 infördes på försök utökad möjlighet till intensivövervakning med elektronisk kontroll för personer som dömts till fängelse. Det innebär att personer med strafftid upp till sex månader kan ansöka om intensivövervakning med elektronisk kontroll.

Utökad målgrupp för utsluss med intensivövervakning (fotboja)

Den 1 april 2005 infördes på försök utökad målgrupp för utsluss genom intensivövervakning med elektronisk kontroll.

Förändringar år 2003

Utländska domar redovisas i statistiken

År 2003 genomfördes en systemomläggning och därmed ingick även utländska domar i redovisningen av personer intagna i anstalt.

Förändringar år 2000

Förändring av reglerna för permissioner

Den 1 september 2000 trädde nya regler för normalpermission i kraft vilket innebär att intagna från detta datum endast beviljas en permission per månad mot tidigare flera.

Förändringar år 1999

Nya påföljder införs

Den 1 januari 1999 infördes ett antal nya påföljder som påverkar möjligheten att jämföra antalet intagna i anstalt, fördelning på strafftidslängder och andelen ungdomar intagna i anstalt över tid.

Villkorlig frigivning efter två tredjedelar av tiden införs för alla

Den 1 januari 1999 fick samtliga intagna i anstalt möjlighet till villkorlig frigivning efter två tredjedelar av det utdömda fängelsestraffet. Tidigare hade de som dömts till fängelsestraff längre än två år givits möjligheten att frigives villkorligt efter halva strafftiden. Det innebär att tabell 510-513 är problematiska att jämföra över tid.

Förändringar år 1994

Försöksverksamhet med elektronisk övervakning (fotboja) införs

Från och med den 1 augusti 1994 inleddes en försöksverksamhet med intensivövervakning med elektronisk kontroll i sex frivårdsmyndigheter. Den 1 januari 1997 utökades försöksverksamheten till hela landet. Samtidigt utökades möjligheten till intensivövervakning för de som dömts till två månaders fängelse till tre månader. Verksamheten med intensivövervakning permanentades år 1999.

Förändringar år 1992

Förändring av mätmetod påverkar jämförbarheten för frivård

Uppgifterna beträffande personer i frivård är fr.o.m. den 1 januari 1992 är inte helt jämförbara med tidigare år.

Förändringar år 1983

Påföljd böter som omvandlats till fängelse

År 1983 inkluderades bötesförvandlingar i redovisningen av fängelse.

Förändringar år 1980

Påföljd skyddstillsyn i kombination med fängelse

År 1980 inkluderades skyddstillsyn med fängelse i uppgifterna över dömda till fängelse.

Förändringar år 1973

Polisens nya datasystem för domstolsinformation införs

År 1973 integrerades uppgiftsinsamlingen i rättsväsendets informationssystem (RI).

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Jämförbarhet med andra produkter

Inom den officiella kriminalstatistiken finns viss möjlighet till jämförelser på övergripande nivåer mellan kriminalvårdsstatistiken och *statistiken över personer lagförda för brott*. Exempelvis används i stort sett samma redovisningsgrupper avseende, kön, ålder och huvudbrottskatalog i kriminalvårdsstatistiken som i statistiken över personer lagförda för brott.

Sam användning med statistiken över personer lagförda för brott försvåras dock av att denna, när det gäller personer dömda i domstol, endast redovisar fällande domar i första instans (tingsrätt). Detta innebär att en person som har dömts av tingsrätten, men frikänts i högre instans, redovisas som dömd i statistiken. Kriminalvårdsstatistiken omfattar däremot endast lagakraftvunna domar och därutöver även utländska domar som verkställs i Sverige.

I kriminalvårdsstatistiken redovisas strafftiden utifrån den utdömda strafftiden inklusive förverkad straffåterstod. I statistiken över personer lagförda för brott redovisas den i tingsrätt utdömda strafftiden.

Jämförelsen försvåras vidare av att vissa fängelsedömda avtjänar sina fängelsestraff med intensivövervakning med elektronisk kontroll, samt att tidpunkten för det fällande domslutet om fängelse och datumet för inskrivning i anstalt kan infalla under olika kalenderår. Därutöver kan flera domar ingå i en och samma verkställighet.

Jämförbarhet internationellt

Många svårigheter är förenade med jämförelser av kriminalvårdsstatistiken i ett internationellt perspektiv. Statistiken över kriminalvård i olika länder påverkas av olika faktorer så som brottslagstiftningen, påföljdssystemets utformning, anmälningsbenägenhet liksom av polisens insatser, resurser och prioriteringar och arbetet vid åklagare och domstolar. En gemensam standard för internationella jämförelser saknas för närvarande.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

Den officiella kriminalvårdsstatistiken kan i viss utsträckning sammanvändas med den statistik som Kriminalvården tar fram och publicerar i rapporten *Kriminalvård och statistik (KOS)*. Det kan dock finnas skillnader i populationsavgränsningar, definitioner av brottskategorier, strafftider och åldersindelningar.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Den numeriska överensstämmelsen är allmänt god.

Tabellerna 10, 11 och 12 över *personer med pågående fängelseverkställighet den 1 oktober* redovisar personer som avtjänar fängelsestraff i anstalt eller häkte samt personer som vid tillfället klassificerades som *avvikna*.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se lag (2001:99) och förordning (2001:100) om den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslag (2009:400). Brå är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som sker vid statistikframställningen, det innebär att Brå ansvarar för att behandlingen inte strider mot EU:s dataskyddsförordning eller svenska författningar om behandling av personuppgifter.

C Bevarande och gallring

Enligt 19 § 1 st lag (2001:99) om den officiella statistiken ska personuppgifter gallras när de inte längre behövs för sitt ändamål.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgifterna till kriminalvårdsstatistiken kommer från Kriminalvården. Skyldigheten att lämna uppgifter till kriminalvårdsstatistiken regleras framförallt i lag (2001:99) och förordning (2001:100) om den officiella statistiken samt i lag (2001:617) och förordning (2001:682) om behandling av personuppgifter inom Kriminalvården.

E EU-reglering och internationell rapportering

Kriminalvårdsstatistiken ingår i den europeiska statistiken som samlas in av Eurostat enligt en ESS-överenskommelse. Den europeiska statistiken regleras genom EU:s statistikförordning nr 223/2009.

F Historik

Den officiella kriminalvårdsstatistiken går tillbaka till år 1830. Viss historisk statistik kan laddas ned från Statistiska centralbyråns webbplats, www.scb.se.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Brottsförebyggande rådet
Kontaktinformation	Enheten för rättsstatistik
E-post	statistik@bra.se
Telefon	08-527 58 400